

Posudek vedoucího
na diplomovou práci studenta Roberta Ježka
na téma „Trestněprávní odpovědnost lékařů a proces jejího uplatňování“

Zaměření diplomové práce, její základní koncepce a systematika

Obecně k práci:

Zvolené téma očividně pramení z upřímného zájmu autora o předmětnou problematiku, jak vyplývá ze skutečnosti, že čerpá nejen z české literatury a judikatury, ale i odborných seminářů a konferencí (viz např. str. 81); a konec konců lékařem má i v rodině, jak sám autor uvádí. Mohu potvrdit, že autor důkladně promýšlel výběr tématu i způsob zpracování. Struktura práce odpovídá schválenému zadání. Řazení jednotlivých kapitol je logické a přehledné. Jednotlivé části mají i vzájemně přiměřené proporce včetně potřebného uvážení jejich funkčního propojení s těžištěm zpracovávané materie. Pasáže mají dostatečnou hloubku zpracování.

Autor shromáždil dostatečné množství rozhodujících relevantních pramenů knižní i časopisecké provenience, a to i zahraniční, právních předpisů, včetně soudní judikatury. Pracoval s nimi korektním způsobem, práce obsahuje rozsáhlý poznámkový aparát.

Po stylistické stránce lze práci kvalifikovat jako zdařilou, autor používá bez problémů odborný jazyk a správné právnícké vyjadřování, a to i při formulaci vlastních myšlenek. Práce je čtivá, logicky strukturovaná, bez jazykových prohřešků či jiných formálních nedostatků. Má vhodně nastavenou metodologii; autor si klade dvě výzkumné otázky, které spolu souvisí: první část práce (tj. odpověď na 1. otázku) se věnuje vymezení trestní odpovědnosti lékařů z pohledu teorie i soudní praxe, druhá část práce (tj. odpověď na 2. otázku) je v podstatě jakousi praktickou příručkou pro lékaře v případě zahájení trestního řízení; cíl práce byl splněn – byť si lze jistě představit, že by se autor mohl věnovat jen první nebo druhé otázce; takto je práce tedy poněkud rozsáhlejší, samotné zpracování je však kompaktní a neklouže po povrchu, výsledný rozsah (téměř 90 stránek) proto není újmu, byť přesahuje obvyklý rozsah kvalifikačních prací tohoto druhu.

Konkrétně k jednotlivým pasážím:

Práce není jen popisná, obsahuje i vlastní reflexi autora a návrhy řešení; právní úpravu, citovanou literaturu i judikaturu autor automaticky nepřejímá, nýbrž k ní zaujímá vlastní stanovisko – např. k disciplinárnímu řízení ČLK a ke skutečnosti, že disciplinární řád je na řadě míst v rozporu se ZoČLK (str. 12 a 83); k subsidiaritě trestní represe při dovozování trestní odpovědnosti lékaře (str. 16); k judikatuře týkající se příčinné souvislosti (str. 29); k otázce informovaného souhlasu pacienta (str. 48); k problematice de lege ferenda (str. 82 a násl.).

„Rodinná zátěž“ se přece jen místy projevuje. U některých pasáží si kladu otázku, zda autor lékařům přece jen příliš nestrání, např. druhý odstavec na str. 14: „V ČR poměrně často dochází ke kriminalizaci lékařů za velké pozornosti médií mnohdy nejde ani tak o získání odškodnění za případné pochybení lékaře, ale spíš o jeho skalp v podobě trestní represe.“ – Je situace u nás v tomto ohledu nějak výjimečná? Co pohled druhé strany? Zkrátka trochu postrádám snahu nazírat na problém i optikou poškozené strany. Stejně tak se i v případě komentáře autora k rozhodnutí NS na str. 38 a 39 nelze ubránit pocitu jisté tendenčnosti, byť autor svůj názor řádně zdůvodňuje.

Podobně „stranický pohled“ se nachází na str. 7, kde autor uvádí, že „dle OZ bude podkladem pro rozhodování o výši těchto náhrad (tj. za bolest a ztížení společenského uplatnění) výhradně § 2958 OZ, což se může z pohledu lékařů velmi negativně projevit na výši poskytovaných náhrad“. V této souvislosti upozorňuji na skutečnost, že občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu přijalo dne 12. 3. 2014 doporučení, aby při aplikaci § 2958 byla používána metodika Nejvyššího soudu, která byla publikována rovněž ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek (jedná se sice o nestandardní řešení, které nebylo přijato bez výhrad, nicméně jedná se právě o reakci na jinak kusé ustanovení § 2958 OZ). Jinak otázku odškodnění dosud upravovala vyhláška č. 440/2001 Sb., nikoliv č. 440/2011 Sb., jak v důsledku překlepu uvádí autor.

Vzhledem k tomu, že téma míří na trestní odpovědnost lékaře v ČR, je zcela pochopitelné, že autor nepracuje se zahraniční literaturou či judikaturou, nicméně trochu postrádám práci s judikaturou ESLP; zejména v případě problematiky tzv. informovaného souhlasu pacienta (str. 46-51) se to přímo nabízí, neboť k této otázce existuje řada rozhodnutí ESLP – viz námátkou např. kauza sterilizace romských žen bez jejich souhlasu (V.C .proti Slovensku, stížnost č. 18968/07), nebo odmítání transfuze krve v případě svědků Jehovových (Moskevští Svědkové Jehovovi proti Rusku, stížnost č. 302/02), ale nepochybně by se dala dohledat i řada dalších judikátů. To není vytykanou vadou, jen připomenutím, že práce mohla být ještě bohatší.

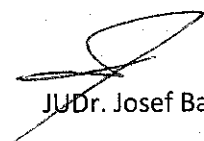
Závěr a případné náměty k diskuzi u obhajoby:

Posuzovaná diplomová práce je bezesporu původním odborným textem vycházejícím ze studia tématicky relevantních zdrojů a jejich kritického zhodnocení. Odpovídá tedy požadavkům stanoveným vnitřním předpisem fakulty na kvalifikační práce tohoto druhu. Práce prokazuje autorův zájem o zvolené téma, který se projevil i v přístupu ke zpracování.

Autor v práci uvádí, že disciplinární řízení má potenciál působit na lékaře odborně i morálně. Je disciplinární řízení v případě lékařů využíváno často? Jak vnímají toto řízení samotní lékaři? Nezaznívá (stejně jako kolikrát v případě disciplinárního řízení proti advokátům nebo v případě kárného řízení se soudci), že jsou lékaři k sobě „solidární“ a rozhodnutí jsou proto příliš „mírná“?

Předběžné hodnocení práce – výborně

V Plzni dne 13. května 2015

JUDr. Josef Baxa

Vedoucí diplomové práce